

Placeringspolicy för Umeå pastorat

Fastställd av Kyrkofullmäktige 2017-05-30 §8

Innehållsförteckning

1 Inledning 2

- 1.1 Kyrkoordningens bestämmelser om kapitalförvaltning 2
- 1.2 Mål för kapitalförvaltningen 2
- 1.3 Översyn av placeringspolicy 2

2 Etiska placeringsregler 2

- 2.1 Grundläggande utgångspunkter 2
- 2.2 Umeå pastorat som ansvarsfull investerare 3
- 2.3 Investeringar görs i ansvarsfulla företag 3
- 2.4 Kontroversiella verksamheter 4
- 2.5 Etisk utvärdering 5

3 Normalportfölj och tillgångsfördelning 5

- 3.1 Riskkontroll 6
- 3.2 Svenska aktier/aktiefonder 7
- 3.3 Utländska aktier via fonder 7
- 3.4 Svenska räntebärande instrument 8
- 3.5 Strukturerade instrument 8
- 3.6 Alternativa placeringar 9
- 3.7 Ideella placeringar 9

4 Rapportering, utvärdering och kompletterande anvisningar 9

TA EL

1 Inledning

1.1 Kyrkoordningens bestämmelser om kapitalförvaltning

Denna placeringspolicy gäller för Umeå pastorat samt för de stiftelser som förvaltas av Umeå pastorat.

Kapitalförvaltningen skall vara långsiktig, med betryggande säkerhet och ske på ett etiskt försvarbart sätt.

För församlingar och samfälligheter markeras detta i kyrkoordningen 47 kap, 2 §. "Församlingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att kravet på god avkastning och betryggande säkerhet tillgodoses. Medlen skall därtill förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar. Kyrkofullmäktige skall utfärda närmare bestämmelser om hur medlen skall förvaltas.

Kapitalförvaltningen skall bedrivas på ett etiskt ansvarigt sätt. I avsnitt 2 nedan redovisas hur etiken integreras i förvaltningen och utgör en grund för hur kapitalet skall placeras. Härigenom uppnås en önskvärd balans mellan finansiella, miljömässiga och sociala hänsyn.

1.2 Mål för kapitalförvaltningen

Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att uppnå bästa möjliga uthålliga totalavkastning, som är förenligt med ett anpassat risktagande inom de ramar som placeringspolicyen uttrycker och i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar.

Målet är att det förvaltade kapitalet, efter transaktions- och förvaltningsarvode, mätt över en tioårsperiod skall ge en real avkastning på minst 3 % per år.

1.3 Översyn av placeringspolicy

Översyn av placeringspolicyen sker normalt en gång per mandatperiod eller då viktiga förutsättningar förändrats.

2 Etiska placeringsregler

2.1 Grundläggande utgångspunkter

Två grundläggande moraliska principer är vägledande i arbetet med kapitalförvaltning inom Umeå pastorat, nämligen människovärdesprincipen och förvaltarskapstanken.

Ur människovärdesprincipen följer såväl negativa som positiva förpliktelser. De negativa plikterna sätter vissa bestämda gränser för vårt handlande. Varje människa skall behandlas med respekt och får inte utnyttjas på ett otillbörligt sätt. De positiva plikterna å andra sidan innebär krav på våra aktiva insatser för att främja andra människors väl. De positiva förpliktelserna är relaterade till ett krav på rättvis fördelning och likställdhet mellan människor. Med utgångspunkt i människovärdesprincipen är det i sin tur möjligt att motivera olika slags mänskliga rättigheter.

Enligt förvaltarskapstanken uppfattas de tillgångar som vi människor förfogar över som gåvor som vi har fått av Gud för att brukas i våra medmänniskors tjänst. Människan är en förvaltare av Guds gåvor. Detta rymmer ett ansvar både mot andra människor och mot skapelsen i övrigt. Det handlar både om att använda olika naturtillgångar för att tillgodose människors behov och om att vårda naturen med tanke både på dess egenvärde och på framtida generationers behov.

FA EL 47

2.2 Umeå pastorat som ansvarsfull investerare

Umeå pastorat ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Som ett led i att vi 2007 undertecknade FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI, Principles for Responsible Investment) har Svenska kyrkans nationella nivå åtagit sig att integrera faktorer som rör miljö, mänskliga rättigheter och bolagsstyrning i analys och investeringsbeslut, ofta kallat ESG (Environmental, Social and Governance). Enligt PRI ska vi utnyttja vår påverkansmöjlighet, verka för transparens och rapportera om vårt eget arbete. Vi ska arbeta för att dessa principer anammas av fler investerare.¹

Vi tillämpar även internationella konventioner som berör bolagens ansvar i vår analys av dem. Sådana är till exempel ILO:s konventioner, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s Global Compacts tio principer och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.²

Svenskakyrkan har ett tydligt barnperspektiv i all sin verksamhet och för våra kapitalplaceringar avspeglas det i till exempel ILO:s konventioner om barnarbete, men även i olika skrivningar som rör kvinnors rättigheter. Vi vill att företagen aktivt ska bidra till hållbar utveckling genom att följa FN:s globala mål för hållbar utveckling som antogs 2015. I dessa 17 mål ingår även klimatfrågan, rent vatten, djurlivet i hav och på land samt skydd av naturresurser.³

I linje med detta ska Umeå pastorat, som ansvarsfull investerare:

- Välja förvaltare som har kompetens att integrera ESG i analys och investeringsbeslut.
- Lägga tonvikten på ansvarsfulla bolag och vara återhållsam beträffande placeringar i vissa branscher som är problematiska utifrån kyrkans grundläggande värderingar.
- Utnyttja vår möjlighet att som kapitalägare påverka enskilda bolag, branscher och finansmarknaden i stort.

1 <http://www.unpri.org/about-pri/the-six-principles/>

2 <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Business/Pages/InternationalStandards.aspx>

3 <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

2.3 Investeringar görs i ansvarsfulla företag som bidrar till lösningar

Svenska kyrkan vill bidra till lösningarna för en hållbar utveckling i vår värld. Förvaltare av Svenska kyrkans kapital förväntas därför välja bolag utifrån samhällsnytta, där de globala utvecklingsmålen ger vägledning (se ovan). Med det avses t.ex. företag som genom sina varor och tjänster bidrar till en hållbar utveckling eller arbetar systematiskt och målmedvetet med frågor som rör miljö, arbetsförhållanden, mänskliga rättigheter och fattigdomsbekämpning, där det har bäring på verksamheten. Det gäller även frågor som rör bolagsstyrning, t.ex. korruption, ersättningssystem och öppenhet. I linje med detta ska fokus ligga på företag som: Integrerar hållbarhet i sin affärsmodell och strategi

- Redovisar och följer upp sitt hållbarhetsarbete utifrån t.ex. sin uppförandekod och andra riktlinjer och åtaganden.
- Följer internationella regelverk som syftar till att skydda människor och miljö, och agerar för att åtgärda fel och brister. Företaget bör använda sin påverkansmöjlighet i hela värdekedjan, det vill säga även i förhållande till leverantörer och kunder.
- Bidrar positivt såväl ekonomiskt, miljömässigt som socialt, till berörda samhällen.
- Begränsar sina skadeverkningar på miljön (globalt, regionalt och lokalt) och agerar

TA EL

GA

med hänsyn till nu levande och kommande generationers behov genom att t.ex. använda bästa tillgängliga teknik och minska sin användning av, och skydda, naturresurser

- Ser nya affärsmöjligheter genom att bidra till ett minskat resursutnyttjande i en värld med krympande resurser

Denna syn på ansvarsfulla företag innefattar både investeringar i aktier, företagsobligationer och olika typer av krediter till företag. Det kan även inbegripa t.ex. fastigheter och vissa onoterade tillgångsslag.

2.4 Kontroversiella verksamheter

En kristen människosyn och det ansvar för andra människors väl som är ett viktigt uttryck för en kristen etik motiverar en återhållsamhet beträffande investeringar i vissa branscher. För dessa branscher krävs ibland även en kvalitativ bedömning för att avgöra om ett företag utgör en möjlig placering. I samtliga fall ska förvaltaren kunna motivera en investering i dessa verksamheter utifrån samhällsnytta och hållbarhet.

Klimathänsyn

Svenska kyrkan uppfattar klimatförändringarna som ett allvarligt hot mot skapelsen och de grundläggande livsvillkoren på vår planet och investerar därför inte i företag som ägnar sig åt utvinning av fossila energikällor. Vi investerar därmed inte heller i t.ex. oljesand eller skiffergas. Förvaltare av Svenska kyrkans kapital förväntas istället investera i bolag som på ett konstruktivt sätt bidrar till att lösa klimatfrågan.

Vapen

Svenska kyrkan avstår från placeringar i bolag som i icke obetydlig omfattning tillverkar eller säljer vapen eller krigsmateriel. Svenska kyrkan utesluter även investeringar i bolag som är aktivt involverade i utveckling och produktion av särskilt inhumana vapen eller dess specialkomponenter. Med aktivt involverade avses tillhandahållandet av produkter och tjänster som är specifikt anpassade för vapnet. Definition av vapen och vapenrelaterad krigsmateriel Med vapen avses produkter avsedda att döda, stympa eller ödelägga och som säljs för militära ändamål. Med krigsmateriel avses produkter eller delkomponenter som är speciellt utvecklade för att ingå i vapen eller vapensystem. Produkter och tjänster som omfattas av Svenska kyrkans policy utgår från bilaga 1 till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, som kan hämtas från hemsidan för Inspektionen för Strategiska Produkter (ISP). Produkter som omfattas är all krigsmateriel för strid (KS) samt de produkter och tjänster under övrig krigsmateriel (ÖK) som signifikant modifierats (specialanpassats) för att användas i KS. Övriga produkter i bilagan omfattas ej då de bedöms ha dubbla användningsområden (militärt/civilt, så kallade *dual use*-produkter) och/eller saknar tydlig koppling till stridsfunktionen.

Definition av särskilt inhumana vapen

Med särskilt inhumana vapen menar Svenska kyrkan sådana vapen som strider mot folkrättens principer om att vapen måste kunna diskriminera mellan civila och militära mål och inte får ha oproportionerlig skadeverkan. Vapen bedöms utifrån dessa två principer uteslutande, oavsett om det finns internationella avtal som reglerar det specifika vapnet eller inte. Således bedöms kärnvapen genom sin icke-diskriminerande och oproportionerliga skadeverkan strida mot Svenska kyrkans policy även om ett internationellt avtal (Ickespridningsavtalet) tillåter kärnvapen i viss utsträckning. Exempel på vapen som uppfyller Svenska kyrkans definition av särskilt inhumana vapen: massförstörelsevapen (*WMD*), vapen reglerade i *CCW (Convention on Certain Conventional Weapons)*, personminor, klusterbomber samt vapen som innehåller utarmat uran.

Produktion av alkohol, tobak och spel om pengar

Grunden i Svenska kyrkans finanspolicy är att investeringar ska göras i ansvarsfulla bolag som bidrar till lösningar på olika utmaningar i samhället (se 6.2.2). För att underlätta för förvaltare att göra likartade bedömningar har vi satt tydliga ramar för investeringar i följande branscher.

FA 2 4

Alkohol

Restriktioner beträffande alkohol har sin grund i de omfattande sociala och hälsomässiga skadeverkningar som är ett resultat av missbruk av alkohol. Svenska kyrkan investerar inte i företag där omsättningen från produktion av alkoholhaltiga drycker överstiger fem procent (5%) av den totala omsättningen. Med alkoholhaltiga drycker menar vi de drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

Tobak

Företag som tillverkar tobaksprodukter uppfyller inte kraven för att vara ett ansvarsfullt företag med anledning av tobaksprodukternas negativa hälsoeffekter. Svenska kyrkan investerar inte i företag där någon del av omsättningen (0%) kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter.

Spel om pengar

Spel om pengar kan leda till ett spelberoende som påminner om andra typer av missbruk och som kan förorsaka förödande konsekvenser. Svenska kyrkan investerar inte i företag där omsättningen från spelverksamhet om pengar överstiger fem procent (5%) av den totala omsättningen. Bolag vars huvudsakliga affärsidé är produkter för design eller utveckling av mjukvara eller plattformar för spel om pengar är inte heller investerbara.

Distribution av alkohol, tobak och spel om pengar

För bolag som inte producerar men distribuerar alkohol, tobak eller spel om pengar har Svenska kyrkan inga absoluta begränsningar, därför att det är problematiskt att inhämta och säkerställa denna typ av data samt dra gränser som leder till en rättvis och meningsfull bedömning. Om bolag väljs in som är verksamma inom sådan distribution ska förvaltaren kunna motivera även dessa val av bolag utifrån kraven på ansvarsfullhet i avsnitt 6.2.2 i denna finanspolicy.

Pornografi

Svenska kyrkan investerar inte i företag som tillhandahåller sådan pornografi som på ett ohöjtt och utmanande sätt återger sexuella situationer eller händelseförlopp där människans värde och värdighet kränks. Med att tillhandahålla avses produktion samt sådan förmedling som är ett resultat av företagets egna aktiva åtgärder.

2.5 Etisk utvärdering

En extern utvärdering, så kallad screening, av innehav som kan relateras till bolag (aktier, företagsobligationer, m.m.) ska göras regelbundet i syfte att säkerställa att policyns riktlinjer efterlevs, främst avseende internationella normer och kontroversiella verksamheter. Erfarenhet och bedömningar inhämtas vid behov från Svenska kyrkan på nationell nivå.

3 Normalportfölj och tillgångsfördelning

Placeringar kan göras i såväl enskilda värdepapper som fonder. Godkända tillgångsslag är:

- Svenska aktier eller aktiefonder
- Utländska aktier via fonder
- Svenska och utländska räntebärande instrument samt strukturerade instrument
- Alternativa placeringar
- Ideella placeringar

Den optimala sammansättningen i normalportföljen påverkas av förväntad avkastning för varje tillgångsslag, förväntad risk och samvariationen i avkastning mellan respektive tillgångsslag. Tillgångar kan även placeras på bankkonto som ett alternativ till räntebärande instrument.

Tabellen nedan visar normalläge för totalportföljen samt tillåtna avvikelser.

Tillgångsslag	Max %	Normalläge %	Jämförelseindex
Aktier/aktiefonder Punkt 3.2 och 3.3	50	30	SIX Portfolio Return index (svenska) Dow Jones Sustainability Global, valutajusterat (utländska)
Räntebärande instrument samt räntefonder med kreditrisk Punkt 3.4	100	Totalt 50, dock minst 30	50% OMRX Bond (lång) 50% OMRX Bill (kort)
Alternativa placeringar Punkt 3.6 Strukturerade instrument Punkt 3.5	20	10	Stibor 3 mån + 2 % HFRX Global Hedge Fund
Ideella placeringar Punkt 3.7	20	10	
Totalportfölj		100	
Depåkonton i annan nordisk bank än definierad under 3.4, likvidkonto.			

Normalläget är den tillgångsfördelning som anges för ett längre perspektiv. Avvikelser kan ske från normalläge inom den angivna maximivån för varje tillgångsslag, om t ex situationen på de finansiella marknaderna föranleder detta. Andelen utländska räntebärande värdepapper får maximalt uppgå till 10% av det totala innehavet av samtliga räntebärande värdepapper. (= Svenska räntebärande värdepapper skall alltså minst utgöra 90 % av räntebärande produkter) Andelen utländska aktiefonder får maximalt uppgå till 50 % av det totala innehavet av aktier/aktiefonder.

3.1 Riskkontroll

Principerna för riskkontroll beskrivs nedan i punkt 3.1.1 – 3.1.7. Under respektive tillgångsslag, punkt 3.2 till 3-7, beskrivs tillåtna instrument och tillåtna emittenter samt andra begränsningar avseende placeringar med hänsyn till risk.

3.1.1 Beräkning av limit

Tillgångarnas värde och limit skall baseras på tillgångarnas marknadsvärde.

3.1.2 Riskkontroll svenska aktier

Med aktiekursrisk avses att aktiernas avkastning eller dess värde förändras till följd av en förändring i aktiekurserna på den svenska aktiemarknaden.

3.1.3 Riskkontroll räntebärande instrument och strukturerade produkter

Med kreditrisk avses att förlust uppkommer p g a att en emittent inte kan betala placerat kapital och/eller ränta på förfallodagen. Kreditrisken hanteras genom att begränsa placeringsvolymen för olika emittenter.

Med ränterisk avses att de räntebärande värdepappernas avkastning eller dess värde förändras till följd av förändring av marknadsräntan.

FA EL 21

3.1.4 Affärsmotparter

Godkända motparter vid transaktioner av tillgångar är värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd enligt lagen om värdepappersmarknaden (2007:528) eller annan svensk juridisk person, som enligt lag eller förordning har motsvarande tillstånd.

Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i ovanstående stycke och som under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.1.5 Depå

Tillgångarna skall förvaras hos värdepappersinstitut som enligt Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden har tillstånd att förvara värdepapper och/eller utländska institutioner som har motsvarande tillstånd och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

3.1.6 Belåning

De tillgångar som omfattas av placeringspolicyen får inte belånas.

3.1.7 Värdepappersfonder

Placering får ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning motsvarar bestämmelserna i denna placeringspolicy och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ. Placeringspolicyens bestämmelser om riskkontroll och etiska restriktioner skall beaktas även för andelar i fonder.

3.2 Svenska aktier/aktiefonder

Tillåtna instrument

Tillåtna instrument är aktier och därtill hörande rättigheter, konvertibla skuldebrev och andelar i aktiefonder.

Följande derivatinstrument får användas för att sänka risken i portföljen eller för att effektivisera förvaltningen.

- utfärda köpoptioner på underliggande aktier

Tillåtna emittenter

Aktier och aktierelaterade instrument skall vara börsnoterade på nordisk fondbörs. Tillåtna marknadsplatser är OMX Nordic Exchange (Large Cap, Middle Cap, Small Cap).

Vid nyintroduktion kan avsteg från börsnotering göras, under förutsättning att aktierna enligt introduktionsprospektet har för avsikt att omgående börsnoteras. Samma emittent kan svara för högst 10 % av alla aktieplaceringar (marknadsvärdet).

3.3 Utländska aktier via fonder

Tillåtna instrument

Utländska aktier kan endast förvärvas genom placering i aktiefonder.

3.4 Räntebärande instrument

Enskilda värdepapper

Tillåtna instrument

- svenska kortfristiga statskuldväxlar och certifikat
- svenska och utländska obligationer

Tillåtna emittenter	Max andel per kategori av emittenter
Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper	100 %
Svensk exportkredit, Nordiska investeringsbanken, svenska kommuner och landsting. Kommuninvest i Sverige AB	100 %
Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut 1)	100 %
Bolag helägda av svenska staten	50 %
Övriga svenska och globala emittenter med en långsiktig rating om minst BBB- (Investment grade) eller kortsiktig rating om K-1/A-1 enligt Standard & Poor's alternativt Baa respektive P-1 enligt Moodys	25 %
High Yield fonder med kreditrisk	10 %

1) Med nordiska banker avses: Nordea, Swedbank, SEB, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Den Norske bank, Danske Bank.

Löptid

Långfristiga placeringar bör ha en löptid om högst fem år. Taktiska avvikelser får göras som gör att löptiden får vara högst sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

Räntefonder

Det är möjligt att investera i

-kortfristiga räntefonder (penningmarknadsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst ett år.

-långfristiga räntefonder (obligationsfonder) vars placeringar har en genomsnittlig återstående löptid på högst tio år.

3.5 Strukturerade instrument

Tillåtna instrument

Aktieindexobligationer och andra instrument med motsvarande konstruktion. Investeringens nominella belopp skall vara kapitalskyddat till 100 %. Eventuell överkurs får uppgå till maximalt 10%.

Tillåtna emittenter	Max andel per Kategori av emittent
Svenska staten eller av staten garanterat värdepapper	100 %
Svensk exportkredit, Nordiska	100 %

TA el LF

investeringsbanken, svenska kommuner och landsting. Kommuninvest i Sverige AB	
Nordiska banker och svenska bostadsfinansieringsinstitut 1)	100 %
Utländska banker och kreditinstitut med en rating om minst A enligt Standard & Poors	50 %

1) Med nordiska banker avses: Nordea, Swedbank, SÈB, Handelsbanken, Länsförsäkringar Bank, Den Norske bank, Danske Bank.

Löptid

För strukturerade instrument är löptiden normalt tre till fem år. Maximal löptid är sju år. Värdepapperet skall vara möjligt att avyttra under löptiden.

3.6 Alternativa placeringar

Med alternativa placeringar menas placeringar i ej noterade aktier eller andelar eller andra placeringar som har villkor och konstruktioner som inte går att hänföra tillgångsslag 3.2-3.5, där placeringen förväntas ha en god avkastning samtidigt som en betryggande säkerhet/acceptabel risk föreligger.

3.7 Ideella placeringar

Av kyrkoordningen 47 kap 10 § framgår att församlingar och samfälligheter får lämna bidrag till internationell diakoni och mission. Ett sätt att understödja sådan verksamhet, som alternativ till direkta bidrag, kan vara att göra ideella placeringar hos organ som i sin tur lånar ut pengar med samma syfte. Med ideella placeringar avses placeringar där inte ekonomisk utan framförallt social avkastning legat till grund för placeringsbeslutet. Denna placering behöver inte påverka det finansiella avkastningsmålet. Något aktuellt jämförelseindex föreligger inte. Varje investering utvärderas för sig. Utvärderingen skall främst omfatta den sociala avkastning som uppnåtts med investeringen.

4 Rapportering, utvärdering och kompletterande anvisningar

Kyrkorådet fastställer hur pastoratets medel ska rapporteras och utvärderas. Kyrkorådet kan utfärda kompletterande anvisningar hur placeringspolicyn skall tillämpas. Policyn kan revideras av kyrkorådet. Om denna revidering medför förändringar när det gäller mål, risknivå ska den reviderade policyn beslutas av Kyrkofullmäktige. Umeå pastorat följer de etiska kriterier som tillämpas på nationell nivå och ändrar etiska kriterier löpande utifrån nationella beslut. Eventuella förändringar av policyns etiska placeringsregler rapporteras årligen till Kyrkofullmäktige.

Målet med kapitalförvaltningen följs årligen i samband med årsredovisningen genom att utvärdera måluppfyllelse rullande de senaste tio åren. I utvärdering av måluppfyllelse (3 % per år under en tioårsperiod) behöver inte de ideella placeringarna räknas med.

TA B 21